

**PREDICTIVE INFLUENCE OF
PERCEIVED DISEASE SEVERITY IN COMBINATION WITH
PERCEIVED BENEFITS AND BARRIERS TO THE DIETARY
CONTROL BEHAVIOR OF TYPE 2 DIABETIC PATIENTS**

PREEYAPORN SAWATSRI

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(FAMILY NURSE PRACTITIONER)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2007**

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

อิทธิพลของการรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ประโยชน์และการรับรู้อุปสรรคในการควบคุมอาหาร ต่อการทำนายพฤติกรรมกรรมการควบคุมอาหารของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 (PREDICTIVE INFLUENCE OF PERCEIVED DISEASE SEVERITY IN COMBINATION WITH PERCEIVED BENEFITS AND BARRIERS TO THE DIETARY CONTROL BEHAVIOR OF TYPE 2 DIABETIC PATIENTS)

ปรียาภรณ์ สวัสดิ์ศรี 4736706 NSFN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ชื่นชม เจริญยุทธ, Ph.D. (Population & Development),
กนกพร หมู่พยัคฆ์, M.S. (Public Health), ดวงใจ รัตนชัยญา, Ph.D. (Population & Development)

บทคัดย่อ

โรคเบาหวานเป็นปัญหาสุขภาพที่มีความสำคัญอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นโรคที่ก่อให้เกิดการป่วยและตายในประชากรเพิ่มขึ้น สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ไม่เหมาะสม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรคในการควบคุมอาหาร และพฤติกรรมการควบคุมอาหารของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 รวมทั้งทดสอบอิทธิพลของตัวแปรดังกล่าวที่มีต่อพฤติกรรมการควบคุมอาหาร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 จำนวน 265 คน ที่มารับการตรวจรักษาในคลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลองค์กรชัย จังหวัดนครนายก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยแบบปกติ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคโดยรวมอยู่ในระดับสูง (Mean = 48.48, S.D. = 6.91) มีการรับรู้ประโยชน์ของการควบคุมอาหารโดยรวมอยู่ในระดับสูง (Mean = 86.06, S.D. = 9.25) มีการรับรู้อุปสรรคในการควบคุมอาหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 33.43, S.D. = 7.66) และมีการปฏิบัติพฤติกรรมการควบคุมอาหารโดยรวมอย่างสม่ำเสมอ (Mean = 87.30, S.D. = 8.37) ผลการวิเคราะห์ถดถอยแบบปกติพบว่า การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ประโยชน์ และการรับรู้อุปสรรคในการควบคุมอาหาร สามารถรวม กันทำนายพฤติกรรมการควบคุมอาหารของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ได้ร้อยละ 10.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยที่การรับรู้อุปสรรคในการควบคุมอาหารเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมการควบคุมอาหารได้มากที่สุด

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลควรหาแนวทางในการปฏิบัติเพื่อจัดอุปสรรคในการควบคุมอาหาร เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยเบาหวานสามารถจัดการกับอุปสรรคที่ขัดขวางการปฏิบัติพฤติกรรมการควบคุมอาหารได้ และส่งเสริมให้ผู้ป่วยเบาหวานมีพฤติกรรมการควบคุมอาหารที่ดีต่อไป

**PREDICTIVE INFLUENCE OF PERCEIVED DISEASE SEVERITY IN
COMBINATION WITH PERCEIVED BENEFITS AND BARRIERS TO THE
DIETARY CONTROL BEHAVIOR OF TYPE 2 DIABETIC PATIENTS**

PREEYAPORN SAWATSRI 4736706 NSFN/M

M.N.S.(FAMILY NURSE PRACTITIONER)

**THESIS ADVISORS: CHOUNCHOM CHAROENYOOTH, Ph.D., (POPULATION
& DEVELOPMENT), KANOKPORN MOOPAYAK, M.S. (PUBLIC HEALTH),
DUANGJAI RATTANATHANYA, Ph.D., (POPULATION & DEVELOPMENT)**

ABSTRACT

Due to its increasing impact on morbidity and mortality rates, diabetes mellitus has become a significant global healthcare issue. The etiology stems from a number of inappropriate dietary control behaviors. This research had the objectives of assessing the level of perceived severity, benefits and barriers to dietary control and dietary control behavior in type 2 diabetic patients and, to examine the power of predicting variables toward dietary control behavior. The sample comprised 265 type 2 diabetic patients who received treatment at the Diabetes Mellitus Clinic of Ongkharak Hospital in the province of Nakhon Nayok. The data were collected through questionnaires which were then analyzed by descriptive statistics and ordinary multiple regression.

The results showed that the overall mean score of type 2 diabetic patients' perceived severity was at a high level (Mean = 48.48, S.D. = 6.91) while the overall mean score of the perceived benefits of dietary control was also at a high level (Mean = 86.06, S.D. = 9.25) and the overall mean score of perceived barriers on dietary control was at a moderate level (Mean = 33.43, S.D. = 7.66). Finally, the overall mean score of dietary control behavior was at always performed level (Mean = 87.30, S.D. = 8.37). The results of ordinary multiple regression analysis revealed that perceived severity, benefits and barriers to dietary control were able to predict dietary control behavior in type 2 diabetic patients by 10.4 percent at the statistically significant level of 0.001. It indicated, therefore, that perceived barriers to dietary control may explain the greatest alterations of dietary control behavior.

Based on these findings, it is recommended that nurses search for a nursing practice guideline in order to dispel the barriers to dietary control and help diabetic patients to manage these barriers while promoting continued good dietary control behavior.

**KEYWORDS: DIETARY CONTROL BEHAVIOR / PERCEIVED BARRIERS /
PERCEIVED BENEFITS / PERCEIVED DISEASE SEVERITY**

132 P.